

החולניות בגהורגי דערלה, אצל אס ע"י שאסרה החורה להנות מערלה וכ"כ, אלו מתחכמים להנות מהם צממדות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולחמן צפסח לישא וליתן בהן ולקדש בהן אשה, זאת אסור לנו מה"מ מקרא דקדושים תהי', דאמא שלא נהי' נבל צרשות התורה, לעזור על מצוותיה בעקיפין ומחבולות, ולא עוד דאז הן המקדש והן המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהוא לקח בה אשה והיא קבלה דבר השוה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג, והבן את זאת והוא התירוח האמיתי לקושי' זו ודו"ק.

ועוד מדע דבכל דברים המאוסים שנפשו של אדם קנה בהם, אפילו לא היה התורה אסרתן, היה האדם העובר ואכלן יותר מחובצ ממי שעובר על לאו מפורש בחורה כי כל מה שנתקבל בעיני בני אדם הנאורים לתועבה אפילו אינו מפורש בחורה לאיסור, העובר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילכש גבר שמלת אשה, אצל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בחורה שהוא אסור, אצל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחוה מיד אחר החטא הרגישו בעצמם פחיתות גדול לילך ערום, כחית השדה, ויתבוסשו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכסות בשר הערוה, ועמה אשאלך מי שקץ משנתו ומושכב ערום במטתו, והבית בוער באש עד שמוכרח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשה לכסות ערומיו, מה יעשה מוטב לנאת ערום בקרית חולות שאין בזה לאו מפורש מללבוש כמות אשה שיש בו לאו דלא ילכש, ועיין ציו"ד סי' שע"ג בכהן ערום באוהל המת, ועיין צפ"ת אות ס' בשם הנו"ב דעכ"פ ילכש הכמות והמכנסים, ובעיני פשוט הדבר דלנאת ערום עבירה יותר גדולה מלהשהות באוהל המת, או לנישת שעטנו ובגד אשה, כי היא עבירה המוסכמת אצל כל בעלי דעה, והעובר עליה ינא מכלל אדם הנצרך צלם אלקים.

עוד משל אחת, בשר אדם לדעת הרמב"ם אינו אלא באיסור עשה, ולדעת הרשב"א מותר לגמרי מה"מ, ועמה אמר נא בחולה שיצ"ס ולפניו בשר בהמה נחורה או טרפה של חי"ט, ובשר אדם איזה בשר יאכל הכי נאמר, דיאכל בשר אדם שאין בו איסור תורה אע"פ שמחוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכיל בשר אדם מודח מלהיות נמנה בין האנשים, ולא יאכל בשר שהתורה אסרה בלאו, היעלה עה"ד שאנו עם הנצחר עם חכם ונבון, נעזור על חוק הנימוס הזה, כדי להנצל מאיסור תורה אמתמה. ועיין בשו"ת חכ"צ ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להחירה באכילה ודלא כצ"ח, ומסיים וז"ל "זולת במקום שנתנו הנכרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעיני הנוכרים, וכדברי ספר החסידים", עכ"ל, ואני אומר דכל שמחובצ בעיני אומות הנאורים אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצוה דקדושים תהיו, וכל שאסור לכלל מין האנושי הנאורה בחוק הנימוס, א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי איכא מידי דלדידו אסור ולדידן שרי, והתורה אמרה שהגויס יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חקים ומשפטים נדיקים, ואם המה יעמדו על המדרגה יותר גבוה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו עלינו, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בן פקועה הנמנא מת בצטן בהמה גם מוכרים לאחרים בחורת בשר עגל רך, דבר המתועב ומאוס

בשרו הכאה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אצל נגודי שאמר רב הוא הכאה שאין לו קצבה, וזה דבר שא"א לעמוד בו עיי"ש. וא"כ עניות תמידית כל ימיו שהוא יסורין שאין לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהאי מלחא לאו דרך כלל נאמר, דאונס ממון לאו אונס הוא, דודאי מי שהוא איש צריא ואולם מלכתו צידו לפרנס את עצמו ואת צ"ב, אס יקחו כל ממנו אין בזה אלא נער הפסד ממון, אצל אינו דומה לפק"נ אצל איש חלוש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הונו ורכושו שמחפרנס על ידו, ואם יקחווהו ממנו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתפרנס הוא וצ"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבדירות, בכגון דא הרי מן הדין חביב עליו ממנו כגופו ויותר מגופו כי טוב לו המות, מחיי נער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפוסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב אוצר החכמה אח"ח 1234567 ודו"ק.

אות ב'

במה שאמרנו באות הקדום יונא לנו, דמה שלא אסרה התורה אכילת איסור שלכדה"ג, אינו מטעם דלא הקפידה התורה רק על הנאתו, אלא דלא אסרו מפני דבלא"ה בדילי אינשי מני' לאכול באופן זה, אמור מעתה מי שרצה להתחכם ולחזון ברגילות ממאכלות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל צרשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן ז"ל על הקרא דקדושים תהי' דאמא לומר קדש את עצמך במוחר לך ור"ל שלא יהי' זולל וסובב בריצוי הכמות וריצוי משגל, וקרי לי' נבל צרשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעמיס את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרך, כדי לנא על ציווי השם י"ת בעקיפין, וכן למשל מי שמפריש חו"מ מתבואתו ומשליכן לאיבוד, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא לעשה דנתינה לכהן, אצל כריו מחוקן מאיסור טבל שהוא במיתה, הכי אין זה רשע עריץ, כי מה שאסרה התורה את הטבל באיסור מיתה, ועל הנתינה לכהן ליכא רק מ"ע בעלמא, אע"ג דאין להכחיש דכל עצמיות איסור טבל נלמח ממה שרצתה התורה להחזיק את השבט משרתו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ג צריש העמוד שכתבו וז"ל "וטבל אע"ג דאינו צאולה, כיון דאיסורו אינו אלא מחמת חו"מ לא חמירי מינייהו" עכ"ל) מ"מ ירדה תורה לקוף דעתן של צ"א דאם יאסר הטבל בעונש מיתה בידי שמים כל או"א יפריש חו"מ, וכל שהפריש למה לא יקיים מצות נתינה לכהן, וממילא די צמ"ע לצד ולא אינטרך להזהיר בעונש מיתה למי שלא יתן מעשרותיו לשבט הנצחר, אצל פשיטא דמי שבמתכוין עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפריש כלל, דהרי עשה התחכמות שלא יגיע הענין לידי תכליתה שרצה המצוה י"ת.

ומה מאד מתיישב בזה קושי' החוס' החמורה קידושין נ"ו ע"ג ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמאי אינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלכדה"ג ונדחקו כל הראשונים ביישוב קושי' זו, ועפ"י האמור ניחא טובא, דהא דלא אסרה התורה להנות שלכדה"ג הוא משום דבלא"ה בדילי אינשי מיני' להנות באופן זה, ולכן אס מתרחש במקום חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכמו דאמרו בפסחים כ"ד ע"ג דרבינא שייף לצרתא